

# NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 10, inozemstvo Din 25.

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I.

Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem čel. uradu št. 13.633.

## Naš cilj.

Morda še ni bilo v Sloveniji političnega lista, o katerem bi razmišljali njegovi nasprotniki tako lažnive in izmišljene vesti, kakor je to občutil »Narodni Dnevnik« takoj ob svojem nastanku. Vsaka naša misel se je tolačila zavedno napačno in če je bilo mogoče, se je razširjalo o »Narodnem Dnevniku« tudi najbolj neverjetne vesti.

Cepav počasi, vendar prodira resnica sigurno in danes ve slovenska javnost, da je »Narodni Dnevnik« v resnici neodvisen list, ki brani vedno samo to, kar je v skladu z resnico in pravico. Vse polno pa vlada še nejasnosti o našem cilju in zato nam bodi dovoljeno, da izpregovorimo tudi o tej stvari svojo besedo.

Smatramo, da je za napredek naroda največje važnosti, če ima na njegovo življenje vpliv in moč resna prednja struja. Zgodovina našega naroda potrjuje to v polnem obsegu. Vselej, kadar je nastopila v našem narodu struja, ki je hotela obogatiti narod s pridobitvami naprednejših narodov, vselej je zabeležen v zgodovini našega naroda napredek. Naj si je to zgodilo za Trubarjevih časov ali pa kasneje v dobi Vodnikove Ilirije, naj so bili nosilci novega gibanja mladostenci ali pa dijaki, pripadniki čistega realizma, vselej je njihovo delo pomenilo sšno pridobitev za narodno kulturo. Dati moč tej idealni napredni misli je zato naš glavni cilj.

Iz znanih vzrokov je danes v Sloveniji napredna misel skoraj brez moči, napredna javnost pa popolnoma razbita. Toda sloga ni samo rešitev naroda, temveč sloga je potrebna pri vsakem delu, zlasti pa pri uveljavljanju napredne misli, ki je nujno vselej konstruktivna.

Zato smo se od vsega početka zavzemali za koncentracijo naprednih struj in strank in da je bila naša namera resna, je dokazal najlepše že ustanovitev smo dosegli združitev štirih naprednih struj za misel pravega svobodoljublja, ki res paktira vsako mnenje in ki je vrglo vsak apriorizem. In posrečilo se nam je tudi to, da je zavladal med štirimi naprednimi strujami tako znošljiv duh, da je bil skupen nastop vedno bolj mogoč in da se je dejansko pričnela nelahna koncentracija naprednega življa.

Hočemo zmago napredne misli in to je naš cilj. Zavedamo pa se, da zmaga samo tista misel, ki jo propagirajo najboljši ljudje. Zato nismo mogli biti prijatelji one stranke in onih ljudi, ki so zavrgli čisto geslo demokracije in postavili mesto njega na tron klikarstvo. Zato nismo mogli korakati z ljudmi, ki niso niti enega vprašanja presojali s stvarnega stališča in katerim je bilo partizanstvo važnejše od narodnega in državnega edinstva.

Zavedali smo se, da bi kompromitirali napredno misel in sebe, če bi korakali z ljudmi, ki so kompromitirali napredno misel. Vedeli smo, da bo vsled tega naše stališče težje, vedeli smo, da bo tudi naša armada manjša, toda vse to je bilo potrebno in je še danes potrebno, če hočemo, da doživimo zmago napredne misli.

V interesu napredne misli smo cenili tudi nasprotnika objektivno in docela prelomili z onim smešnim stališčem, da je vse slabo, kar dela nasprotnik in da je treba nasprotnika vedno pobijati. Nasprotno smo mi prepričani, da je objektivnost najlepša čednost naprednjaka in zato tudi nimamo volje igrati proti sedanjim vladim vlogi krivih prorokov in to samo zato, ker je prišel zvestobo kralju dr. Korošec kot minister.

Nam ni napredna misel fraza, temveč bogata vsebina, ki mora življenje oplemeniti in ga dvigniti. Zmaga vsake misli pa je mogoča le po teškem delu in veliki požrtvovalnosti. Te pa najdemo le pri dobrih ljudeh in zato je naš cilj postati glasilo ljudi, ki so dobre volje in ki so voljni biti pionirji misli, ne pa izkoriščevalci njene zmage.

Ta svoj cilj dosegamo in vstajenje prave napredne misli se bliža.

## Verjeten vstop radičevcev v vlado.

Dobe tri ministrstva.

Beograd, 12. septembra. Predsednik vlade Davidović je bil včeraj popoldne v avdijenci pri kralju in mu poročal o situaciji. Zlasti mnogo pa sta govorila o vstopu Radičevcev v vlado. Davidović je izjavil, da so radičevci že pristali na to, da vstopijo v vlado z delegiranjem nekoliko svojih članov in da sprejmejo resorna ministrstva. Kakor sodijo, bodo radičevci prevzeli portfelje ministrstva šum in rud, socialne politike in poljedelsko ministrstvo.

Medtem pa HRSS še ni izdala nobenega uradnega poročila o vstopu v vlado.

### DEMOKRATI ZA VSTOP RADIČEVCEV V VLADO.

Beograd, 12. septembra. Danes se je vršila seja demokratskega kluba. Seji so razpravljali o zahtevi radičevcev za postavitev ministra na Hrvatskem. Večina v klubu je proti tej zahtevi in želi, da vstopi HRSS v vlado, kakor vse ostale stranke.

## „Vse je dobro, nič se ni izpremenilo.“

Beograd, 11. septembra. Danes dopoldne ob pol 12. uri je bil Ljuba Davidović v avdijenci pri kralju. Davidović je poročal kralju o zadnjih dogodkih v notranji in zunanji politiki. Po avdijenci je bil predsednik vlade zelo dobro razpoložen. Pred avdijenco pri kralju je Davidović konfiriral z ministrom Hrasnicom, Nastasom Petrovičem in Perom Markovićem. Popoldne so bili pri Davidoviću dr. Korošec in dr.

Spaho, ki so s predsednikom vlade dali časa konferirali. Po tej konferenci je odšel Davidović v avdijenco, kjer se je zamudil od pol šestih do šestih. Na povratku iz dvora je bil Davidović zelo dobro razpoložen in je izjavil novinarjem: »Vse je dobro, nič se ni izpremenilo!« Nato so posetili Davidovića ministri Nastas Petrovič, Dragotin Pečič in Pera Marković.

### SKUPŠČINA SE SESTANE ŠE TA MESEC.

Beograd, 12. septembra. Iz dobro obveščenih krogov doznajajo, da se bo skupščina krogov sestala pred koncem tega meseca, morda še 25. t. m. Kakor se trdi, se je Davidović včeraj v avdijenci s kraljem o tem razgovarjal. Vladi blizu stoječi krogi izjavljajo, da je položaj vsekakor ugoden za vlado in more vlada nadaljevati svoje delo brez kakih težkoč. Nestrpno pa pričakujejo tudi vladni krogi zborovanja HRSS, ki se bo vršilo 14. t. m. v Zagrebu.

### FINANČNI ODBOR SE SESTANE DNE 22. SEPTEMBRA.

Beograd, 12. septembra. Na sestanku med Spahom in predsednikom fin. odbora Stevanom Nešićem je prišlo do sporazuma, da se prične seja fin. odbora 22. t. m. Na dnevnem redu so sledeča vprašanja: 1. Doklade upokojencem. 2. Obveznosti države iz prejšnjih let. 3. Odobrenje kreditov iz investicijskega posojila. 4. Razne prošnje in pritožbe.

### NA DELU ZA NOVI PRORAČUN.

Beograd, 12. septembra. Pod predsedstvom Spaha se je včeraj sestala komisija za pregled budžeta. Redigiran je budžet vojnega ministrstva, ki znaša 4 milijarde 100 milijonov Din. Sedaj je komisija zmanjšala proračun za več nego 700 milijonov Din. Kakor trdijo, namerava Spaho proračun zmanjšati na 1 milijardo 960 milijonov Din. Na sejo komisije je bil pozvan tudi vojni minister, ki pa trdovratno vztraja pri svoji prvotni zahtevi.

### POTOVANJA MINISTROV.

Beograd, 12. septembra. Danes dopoldne je odpotoval v Sarajevo fin. minister Spaho. Zvečer potuje v Ljubljano dr. Korošec. Minister za socialno politiko dr. Behmen potuje jutri zjutraj v Zagreb. Ljubljano, Sušak in Cirkvenico. Minister gradjevin pa bo v nedeljo odpotoval v Novi Sad, kjer se bo posvetoval s tamošnjimi pridobitvenimi krogi, osobito radi takojšnje zgradbe mostu pri Novem Sadu.

### ODKRITJE SPOMENIKA ČEHOSLOVAŠKIM VOJAKOM V KRAGUJEVCU.

Beograd, 12. septembra. Danes je posetila trgovskega ministra, predsednika skupščine, Davidovića in čehoslovaškega poslanika v Beogradu posebnega deputacija iz Kragujevca in jih vse skupaj povabila na odkritje spomenika padlim čehoslovaškim vojakom, ki so bili ustranjeni po avstrijskem prekem vojnem sodu leta 1918. Odkritje spomenika se vrši 28. t. m. Deputacija je posetila tudi kralja in ga povabila h odkritju.

Naprednjaki, zavijajte rokave in na delo, da bo zmaga napredne misli dosežena čim prej in v čim popolnejši meri.

### ENERGIČNE VARNOSTNE ODREDBE OB PRILIKI SKUPŠČINE HRSS.

Beograd, 12. septembra. Ker so radičevci zagrozili, da bodo napravili v Zagrebu velike demonstracije, je vojni minister osebo dal povelje, da sta morali včeraj ponoči odpotovati v Zagreb garniziji iz Subotice in Srema. Garnizija tvori del sumadijske divizije in je v službi armijskega komandanta v Zagrebu v slučaju eventualnih potreb. Vojaki te garnizije so sami Srbi.

### BLAIROVO POSOJILO.

Beograd, 12. septembra. V finančnem ministrstvu je bil včeraj sklenjen aranžman za posojilo z Blairova skupino. Obstojata dve pogodbi: Po prvi pogodbi bo dala Blairova skupina naši državi na državne bone po čl. 28 fin. zakona 2 do 3 milijone dolarjev posojila. Po drugi pogodbi pa ima omenjena skupina pravico opcije na drugi obrok posojila do 100 milijonov dolarjev in sicer do 31. marca 1925.

### »POLITIKA« O RADIČU.

Beograd 12. septembra. Današnja »Politika« v uvodnem članku »Opasnost« napada Radiča radi njegovega vedenja in radi njegovih govorov. Dalje piše omenjeni list, naj Radič ne bo tako naiven in naj ne misli, da je mogoče sedanjio državo razbiti. Neumno bi bilo tudi, ako bi se vzpostavile predvojne ali pa zgodovinske meje. Potem bodo Srbi pač najmanj izgubili. »Politika« zahteva tudi čim prejšnjo izpremembo volilnega zakona, da ne bodo v prvi vrsti odločevali v državi narodne manjšine, ampak Srbi, Hrvati in Slovenci kot glavni sestavni del naše kraljevine. Radi tega je sprememba volilnega zakona nujno potrebna in pred to spremembo bi bilo nespametno iti na volitve. Radič naj si to dobro zapomni in naj vstopi v vlado kakor vsaka druga stranka. Nikakor pa ni sprejemljivo, da bi se imenovalo posebnega ministra za Hrvatsko. Zato tudi Davidović ne sme ugoditi tej Radičevi zahtevi in prav tako tudi ne sme dopustiti volitev pred spremembo volilnega zakona.

### NOVA AFERA SE NAPOVEDUJE.

Beograd, 12. septembra. Današnja »Smotra« poroča o novi, nedavno odkriti aferi. Neka organizirana tolpa pod vodstvom dr. Aleksandra Snajderja je sleparila pri dobavih materiala za promet. V to afero je baje zapleten tudi bivši minister Joca Jovanović. Tolpa je oškodovala državo za 400 milijonov Din. Uvedena je stroga preiskava, ki bo baje prinesla še senzacionalna odkritja.

### RAKIĆ V BEOGRADU.

Beograd, 12. septembra. Danes je prisel v Beograd naš polnomočni minister v Sofiji Milan Rakić, da bo poročal vladi o položaju na Bolgarskem, zlasti o akciji makedonskega komiteta.

## Plenarna seja Narodne obrane.

Beograd, 12. septembra. Danes dopoldne se je vršila plenarna seja narodne obrane pod predsedstvom vojvode Stepe Stepanovića. Na seji je bila soglasno sprejeta resolucija, ki je izzvala v beograjskih političnih krogih veliko pozornost. V resoluciji poziva središnji odbor narodne obrane svoje podrejene organizacije v celi kraljevini in vse narodno čuteče občinstvo naj

stojijo na braniku državnega in narodnega edinstva. Glavni odbor narodne obrane smatra za dolžnost, da povzdigne svoj glas v obrambo važnih življenskih vprašanj našega naroda in da z združenimi močmi ovzre narodu škodljivo in neresnično tečrjo o treh narodih. Narodna stvar mora biti nad strankarstvom!

## Važna izjava profesorja Mitschela.

Posojilo Nemčiji zagigurano. Medzavezniški dolgovi se bodo morali znižati.

Rim, 12. septembra. Sinoči je odpotoval iz Rima profesor Mitschel, ki je ravnatelj amerikske nacionalne City Banc of New York. Poleg tega je še ravnatelj drugih velikih bank in podjetij. Profesor Mitschel potuje v Ženevo in odtod v Berlin, da pripravi teren za 800 milijonsko posojilo Nemčiji, ki ga predvideva Dawesov načrt. Profesor Mitschel je optimist in je dejal, da bo

posojilo krito že v nekaj dneh potem, ko bo izdano. Na vprašanje nekega novinarja, ali bo Dawesov načrt vplival na medzavezniške dolge, je Mitschel odgovoril, da se bodo dolgovi na vsak način morali znižati, kot so se znižali dolgovi Nemčije napram Zaveznikom. Zalibog, da je predsednik Združenih držav Coolidge čisto drugačnega mnenja,

## Po vzgledu Rimljanov bodo postopali z našimi brati.

Videm, 12. septembra. Včeraj dopoldne se je otvoril tečaj za drugorodne učitelje (Slovence). Tečaj je otvoril profesor Morpurgo, ki je prečital pozdrave Mussolinija, Spentottija, in prosvetnega ministra Cassatija. Za Morpurgom je povzel besedo znani ultra fašisti in bivši videmski prefekt poslanec Pisenti, ki je govoril o odnosih med vlado in narodnimi manjšinami. V kratkih besedah je Pisenti očrtal vso politiko Rimljanov do onih narodov, ki so jih podjarmili. Sedanja Italija bo sledila vzgledu Rimljanov. Dalje je Pisenti dejal, da slovenski tisk iz Trsta in Gorice očita Italiji, da tlači drugorodno prebivalstvo. To ni res, kajti nobene druge države, ki so sprejele tujerodne manjšine, niso nikoli tako velikodušno postopale s svojimi novimi državljani. Seveda je nemogoče, da bi pustila Italija narodnim manjšinam toliko pravic, da bi te tvorile državo v državi. Italijanska vlada gleda zlasti na to, da se polagoma izvrši fuzija novega in italijanskega prebivalstva.

Končno se je Pisenti o kulturnih družtvih izjavil, da to niso kulturna društva, ampak prava politična društva, ki so jih ustanovili politiki še pod bivšo Avstrijo. To pa radi tega, da so »kulturna« društva ušla strogemu nadzorstvu političnih organov. (Bilo bi smešno, če ne bi bilo tako tragično, da se hočejo Italijani primerjati z Rimljani. Kar pa se tiče pravic, ki jih daje Italija našim bratom v Primorju, pa govori najlepše prepoved slovenskega petja pri maši na Kolku in pa prepoved pevske prireditve v Rihenbergu. Gospoda, kaj lažete? — Op. ured.)

## Borzna poročila.

Ljubljanska borza, dne 12. septembra.

Vrednote:

Strečke: 2 in pol % drž. renta za voj. škodo denar 118, blago 124. Delnice: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica denar 210, Ljubljanska kreditna banka denar 225, blago 240, Merkantila banka denar 118, blago 122, I. Hrvatska štedionica denar 918, blago 923, Slav. banka denar 103, blago 107. b) Podjetja: Strojne tovarne in livarne denar 105, blago 155, zaključeno. Trboveljska premogokopna družba denar 475, Združene papirnice denar 123, blago 130.

Produkti:

Tramli merk. od 4 do 13 m dolž. 8/8, 8/11, 11/11, 11/13, 13/16, 16/19, 16/21, 19/24, 21/27 frko meja denar 445, blago 460, deske 20 mm od 16 cm šir. napr. 4 m dolž, monte frko meja denar 670, blago 690, remelnji polov. 35/70, 70/70, 40/80, 80/80 I. II. III. frko meja denar 670, blago 710, hrastovi plohi obrob. 2 do 4 m dolž. 30 do 100 cm deb. frko meja denar 1165, blago 1200, bukovi hlopi I. II. od 2 m napr. od 30 cm preim. frko meja denar 240, blago 255, drva suha bukova 1 m dolž. frko meja denar 107, 5 vag. denar 28, blago 29, zaključ. hrastove trise frko Postojna kol. I vage denar 1650, blago 1700, zaključ. ogelje I. vilano frko meja denar 123, blago 125, pšenica domača frko Lj. denar 375, pšenica bačka Bačka post. blago 360, pšenica bačka stara pr. Lj. blago 430, pšenica slav. 75/76 frko slav. post. blago 355, rž bačka 72/73 frko Bačka post. blago 290, koruza bačka frko Bačka post. blago 290, otrobi pšenični drobni frko slajer. post. denar 220, blago 225, krompir uzančni frko meja denar 110, blago 120, laneno seme pr. Lj. denar 675, suhe gobe po kakov. srednje denar 42 do 50, pšenična moka frko Vrhnole bas. »0« blago 580, fižol ribičan frko Lj. denar 600, fižol prepeličar frko Lj. denar 440, jabolka obrabna zimska I. frko meja denar 140, seno I. sladko prešano frko Lj. denar 75, vino belo dolni. slajer. hrast. po vz. frko meja denar 710, blago 800.

Beograd, 12. septembra. Dunaj 10.65, Rim 330.50—331, London 334.75—335.75, New York 74.75—75.75, Pariz 402—405, Praga 224.75—225, Curih 14.15—14.17.

Zagreb, 12. septembra. Dunaj 10.5750—10.7750, Praga 224.75—227.75, Italija 329.50—332.50, London 335.50—338.50, Pariz 400—404, New York 75—76, Curih 14.15—14.25.

Curih, 12. septembra. Beograd 7.05, Rim 23.35, London 23.7150, New York 531.25, Pariz 28.60, Praga 15.55, Dunaj 75.12.

Trst, 12. septembra. (Predborza.) Beograd 30.10—30.30, Dunaj 320—330, London 101.50—101.80, New York 22.75—22.85, Pariz 121.50—122, Praga 68—68.60, Curih 428—430.



# Kaos na naših osnovnih šolah.

Novo šolsko leto, ki se je pričelo ta teden na naših osnovnih šolah, se je začelo s takim kaotičnim, kakor dosedaj še nobeno po prevratu. Ako bi bilo to prvo leto v novo nastali državi, ko so se vladale docela neurejene razmere, bi bilo to razumljivo in opravičljivo. A, da se pričena šesto šolsko leto na ta način, je sicer pri naših razdrapanih političnih razmerah tudi umljivo, nikakor pa ne opravičljivo. Zakaj pri tem trpita razen učiteljstva predvsem pouk in vzgoja naše mladine in sicer docela po nepotrebnem, kar je najbolj žalostno pri tem.

Pa da si ogledamo поблиže ta kaos, ki bogme ne dela časti naši šolski upravi!

Te dni, tik pred začetkom šol. leta se je izvršilo okrog 250 imenovanj učiteljstva na razne osnovne šole v Sloveniji. Niti ena desetinka vseh teh novoimenovanih učiteljev ne ostane na svojem dosedanjem učnem mestu, ampak se bo morala seliti največ na nezasedena, deloma pa je na začasnou zasedena mesta. Če upoštevamo, da se bo moralo učiteljstvo na začasnih mestih umakniti stalno nameščenim in da bodo morali se nastaviti učiteljske abiturijente in abiturientinje, potem lahko izračunamo, da se bo premestilo do 500 učiteljev, to je skoraj ena šestina vsega učiteljstva v Sloveniji. S tem je naša šolska uprava res dosegla enega izmed najbolj žalostnih rekordov.

Usodepolno pa je postalo, ker so se imenovanja izvršila dva dni pred začetkom novega šol. leta in seveda ni bilo še mogoče pri našem upravnem sistemu izgotoviti in dostaviti dekretov. Tako je vse ostalo na svojih starih mestih in je na eni strani vse polno razredov brez učitelja, na drugi pa na stotine novega učiteljskega naraščaja brez službe. Prav mnogo šol je pa obenem brez upravitelja, ker so bili starejši spomladaj nasilno upokojeni in novoimenovani še niso mogli nastopiti. Več upraviteljskih mest pa tudi še na papirju ni zasedenih, ker se imenovanja iz enostavnih vzrokov niso izvršila, ker ni bilo prošilcev. Vsi tedi so morali prevzeti — kjer je bilo to sploh možno — začasno upraviteljstvo čisto mlajše in neizkušene moči. Na ta način so nastale takoj ob začetku šol. leta na naših šolah tako kaotične razmere, kakor jih še nismo imeli in ki bodo zapustile brez dvoma zelo slabe posledice. Zakaj lahko si je misliti, s kako vneto deluje učiteljstvo, katero se zaveda, da mora danes ali jutri oditi in ga pri tem še mučijo skrbi preselitve.

## Zasedanje Zveze narodov.

Sanacija Madžarske in pa vojni dogodki v Georgiji sta bili glavni točki dnevnega reda na včerajšnji seji Zveze narodov. O sanaciji Madžarske je poročal italijanski delegat Carazzoni. Njegovo poročilo je bilo zelo madžarofilsko, kar je končno pri ozkih stikih med fašisti in Horthyjevci razumljivo. Carazzoni je dejal, da je dosegla Madžarska to, kar se je smatralo za skoraj neizvršljivo, da je namreč mogla pričeti ob enem s sanacijo svojega gospodarstva in izplačevanjem reparacij. Sanacijski plan se bo gotovo poročil. Za to jamči tudi dobro razmerje med generalnim komisarjem Zveze Smithom in madžarsko vlado. Zato predlaga, da se sprejmejo vsi sklepi, ki so bili tozadevno sklenjeni v drugi komisiji.

Nato je imel velik govor madžarski ministrski predsednik Grof Bethlen, ki

Nehote se pri tem vsiljuje vprašanje krivca teh desolantnih razmer. Nekateri ga iščejo v sedanjem režimu, mnogim se pa odpirajo oči in ga vidijo v prejšnji vladi in v njenih vodilnih politikih in eksponentih.

Glavna krivda je brez dvoma pri prejšnji vladi in njenih političnih vodilnih krogih. Izpraznjena mesta se niso razpisovala ob časa do časa, ampak so se samo zbirala in razpisala — med njimi celo nepotrebna — vsa naenkrat proti koncu leta. Ako bi bila pustila politika šolski aparat pri miru in bi ne bila vtilkala svojega nosu in prstov vmes, potem bi se bila imenovanja še vedno lahko izvršila sredi meseca julija. — Ostali del počitnic bi se mnogo učiteljev lahko preselilo in uredilo svoje privatne in šolske zadeve. Tedanji politični vodilni krogi bi bili tem lažje prepuščali imenovanja samo šolski upravi, ker so bili na vodilnih mestih itak samo njihovi pristaši. A kaj se je zgodilo? Kompetenčni akti so vandrili od Petra do Pavla, vsak je hotel imeti v nje vpogled, pritiskale so se kljuje, partizanstvo se je pojavilo v taki obliki, kakršne še nismo videli pri nas. Čas je potekal, politična in vladna kriza sta dozorevali in čez noč je nastopila nova vlada, akti pa so ležali še nerešeni deloma v Ljubljani, deloma v Beogradu, če ne morda celo pri kakih političnih organizacijah. In tako je prišlo, kar je moralo priti: JDS in Pribečević sta obljubljala z našim Žerjavom in njegovimi med učiteljstvom dobra mesta, delili so jih pa drugi — drugim. Le del podeželskega učiteljstva ljubljanske oblasti je še prišlo na svoj političen račun, med tem, ko je prišla vsa mariborska oblast z Ljubljano vred v jako mučno zagato. Pri tem seveda ne trpi prav nič dr. Žerjav in tudi vodilni krogi ne pri UJU, ampak na stotine njihovih pristašev, ki so obsedeli. Zakaj pri današnjih razmerah je umljivo, da je sedanj režim pri JDS započeto delo nadaljeval, seveda v svojem smislu in nastavljal na vodilna mesta svoje pristaše.

Take polomije, kakor jo je doživela gotova klica sedaj pri imenovanju učiteljstva in nadzornikov, je še ni doživela nikoli v takem obsegu. To je bil pravcati udarec s kolom. Ta udarec bo marsikomu odprl oči. Občuti ga seveda najbolj prizadeto učiteljstvo. Morda bo sedaj izpregledalo in ne bo dalo več izrabljati svoje lepe stanovske organizacije po političnih uplikih in strankah. Ako se to zgodi, bo imela korist le šola in učiteljstvo ter po teh dveh vsa napredna javnost.

se je zahvaljeval Zvezi narodov za njeno pomoč in povdarjal, da bo ta pomoč znatno pospešila gospodarsko sanacijo srednje Evrope. S tem pa bo pomagano tudi ideji svetovnega miru. Ko je še govoril polski delegat Strakoš, ki je podal kratek pregled o dosedanjem stanju madžarske sanacije, je bilo poročilo Carazzonija soglasno sprejeto.

Nato se je razpravljalo o razmerah v Georgiji. Francoski delegat Paul Buncourt je poročal o bojih, ki se vrše sedaj v Georgiji. Povdarjal je, da se Zveza narodov ne misli mešati v potek dogodkov in da tudi noče s svojimi predlogi zadeti nobene strani. Zasedanje je bilo nato zaključeno.

### Vprašanje razsodišča.

Na seji prve komisije, ki je razpravljala o razsodišču, je bil dosežen velik

uspeh. V važni točki je bil dosežen sporazum med francoskim in angleškim naziranjem. Angleški delegat Hurst je namreč izjavil, da se Anglija ne protivi obligatornemu razsodišču, da pa se boji, da bo prišlo pri odločitvi glede vojne na suhem in na morju do težkih nesoglasij. Imamo dvoje naziranj. Kontinentalno in morsko. Anglija mora vsled svoje lege v slučaju vojne posvetiti vse sile temu, da uniči trgovsko mornarico nasprotnika. Kontinentalne države pa tega nazora ne priznavajo. Francoski delegat Loucher je nato izjavil, da priznava upravičenost angleškega nazora. Loucher je nato stavil več predlogov za izpremembo garancijskega pakta, ker je ta deloma popolnoma nezadosten. O njegovih predlogih se je razvila

živalna debata, v katero so posegli zlasti belgijski in holandski zastopniki. Tudi v tej debati so bila dosežena znatna zbliznjava v razboru.

### Naša delegacija.

Dne 10. septembra je odpotoval naš zunanji minister dr. Marinković v Beograd. Pred svojim odhodom je izjavil dr. Marinković novinarjem, da je vest, da bi naša država izstopila iz Zveze narodov v slučaju, da bi Zveza narodov razsodila v sporu glede državne pripadnosti samostana sv. Nyma v naš neprid, popolnoma neresnična. Po odhodu dr. Marinkovića je prevzel vodstvo naše delegacije poslanec Kumanudi.

## Italijani o jugoslovenski vojski.

(Članek italijanskega generala.)

Rimski »Mondo« prinaša sledeči članek iz peresa generala R. Benicvenija:

Kakor smo videli v enem izmed prejšnjih člankov, se nahaja naša vojska 9 mesecev v letu v krizi. Kriza je najostrejša v mesecu marcu, aprilu in maju, to je, ko je treba iz bilancnih razlogov, po prihodu novincev stopnja opuščati starejše, dočim novinci še niso dovolj izvežbani v orožju. Ne oziroma se na to, da so vojaške operacije mogoče v vsakem mesecu leta je vendarle nepobiten fakt, da jih je vsikdar z največjo verjetnostjo pričakovati v aprilu in maju ter juniju, ko bi pa mi tudi ne mogli še reči, da je kriza efektivno rešena. Nastane torej vprašanje: S kakimi sredstvi meni minister vojne, da more v slučaju nepredvidenih internacionalnih dogodiljev osigurati obrambo meje?

V teh treh mesecih moramo računati, da imamo pod orožjem samo 80 do 90 tisoč izvežbanih moč (izvemši kolonije), od katerih pripada skoro polovica infanteriji. Ako sedaj opismimo, da imamo 123 polkov linjske infanterije, bersaljerjev in alpincev, nam je jasno, da bo imel vsak polk prav smešno majhno povprečno število starih izvežbanih vojakov, posebno, ako ne pozabimo, da so stariji vojniki razpršeni po razpršeni po različnih službah kot pisarji, ordonance itd., in ako se oziroma na potrebe, ki jih ustvarja nvrščevanje rekrutov v kadre.

S kakimi močmi bi se mogli nenehno opasovati na meji postaviti v bran? To vprašanje nas spravi še v prav posebno zadrego, ako pomislimo na potrebo, da bi se nam bilo zavarovati na dveh straneh, na vzhodu in na zahodu.

Znano je, da ima Francija na svojem teritoriju (brez kolonij) 456 tisoč ljudi pod orožjem, ima pa poleg tega znano institucijo »ščit in kopje«, za katero se mi borimo že od leta 1920, s pomočjo katere razpolaga vsak čas z 12tisi divizijami, od katerih ima vsaka skoro polni vojni stalež: Tri divizije imajo polpeško s po 2200 možmi, ostalih devet ima pa celo po 2500 mož.

## Vprašanje ruskih beguncev pred Zvezo narodov

Generalni tajnik Zveze narodov je svoječasnno povabil vlade držav, včlanjenih v Zvezo narodov, da referirajo o trenutnem stanju vprašanja ruskih beguncev na njihovem teritoriju ter da poročajo, kako stališče zavzemajo ti begunci glede repatriacije.

Odgovore so vlade sledečih držav: Južna Afrika, Belgija, Brazilja, Bolgarska, Kuba, Danska, Španija, Francija, Guatemala, Velika Britanija, Haiti, Svobodna Irandija, Italija, Panama, San Salvador, Švedska in Turčija.

Podobna anketa je bila adresirana na organizacije beguncev in delegate visokega komisarijata vseh držav. Po došlih informacijah se nahaja v raznih državah še nad 1.000.000 ruskih beguncev, od katerih je 200.000 delazmožnih brezposelnih.

Največ beguncev živi v Nemčiji, namreč 500.000, od teh je 80.000 nezaposlenih. Na drugem mestu figurira Francija s 400.000 begunci (vsi zaposleni). Na tretjem mestu stoji Rumunija s 80.000 (vsi zaposleni), na četrtem Poljska s 70.000 begunci, od katerih je 12.000 delazmožnih nezaposlenih itd. V naši državi jih je 45.000 (vsi zaposleni). Najmanj jih je na Danskem, namreč 1000 (vsi zaposleni), na predzadnjem mestu je Italija s številom 1500 (vsi zaposleni).

Na četrti seji se je na predlog kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev sklenilo,

da se apelira na vlade držav, kjer se nahaja največ ruskih beguncev in, kjer ima visoki komisariat delegata, da vzpostavijo narodne odbore, kakor jih je vzpostavila predlagateljica na svojem ozemlju.

Belgijska, bolgarska, estonska, grška, poljska, češkoslovaška in turška vlada so odgovorile, da ne morejo izpremeniti ukrepov, ki veljajo dosedaj na njihovem ozemlju. Čeprav vsled tega ni bilo mogoče razbremeniti visokega komisarijata, se je skušalo vsteti želji po šteđenju in se je zato izvršila reorganizacija in fuzija delegacij glavnega komisarijata, ki so še eksistirale.

Glasom poročila francoske vlade se zdi, da ne kažejo številnih ruskih begunci, ki žive v Franciji, nobene želje, da bi se vrnili v Rusijo; nedvomno zato, ker v Franciji najde vsak delazmožen ruski begunc, če je hoče, posel. Vendar pa dokazujejo poročila delegatov visokega komisarijata, da se ruski begunci v nobeni drugi državi-članici ne nahajajo v tako srečnem položaju in, da bi se mnogi izmed njih z veseljem vrnili v domovino pod zadovoljivimi pogoji.

Kljub temu pa ni bilo mogoče skleniti nikake splošne formelne pogodbe, glede repatriacije kakor sovjetska vlada je bila mnenja, da klavzule, ki figurira v sporazumu glede repatriacije beguncev iz balkanskih držav in ki predvideva kooperacijo celo oči sestre Louise — plesalka jih je začela kakor kača domačega zalca! Opatiča se je smejala. Ta uboga sestra Louise! In ravno pri njej je sedela mlada sestra Marija, s široko odprtimi očmi in ustnicami! Tako mlada, komaj dvajsetletna, ki je izgubila ženina v vojni — komaj pred enim letom! Najlepša sestra v samostanu. Kako je stiskala roki v naročju! Plesalkine oči so bile neprestano uprte vanjo. ... Častiljiva mati si je izpraševala: »Ali sem storila delo ljubezni ali kaj?«

Tesno ob vrstah sester je plesala plesalka. Njene oči so žarele in njen obraz je bil ponosen. Njen pogled je zadel sestro Marijo, dotaknila se jo je s pahljačo: »Gracias, Senorasi! Adios!«

Odšla je prožnih korakov in za njo mala sestra.

»Idite v svoje celice, moje hčere! Sestra Marija!«

Mlada sestra se je približala častiljivi materi. V njenih očeh so se lesketale solze. »Sestra Marija, prost Boga, da odpusti tej ubogi duši njene grehe! Žalostno je na svetu, moji otroci! Idi v svojo celico in molite!«

Kako lepa in mlada je bila sestra Marija! Častiljiva mati je vzdihnila. ... Mrzlo jutro. Na polju je ležal prvi sneg. Med mašo so šli po plesalko. Potem se par trenutkov... salva! S tresočimi ustnicami je molila častiljiva mati za dušo, ki je priplesala pred božje obličje...

Tisti večer so iskali v samostanu sestro Marijo. Niso je mogli najti nikjer. Čez dva dni je prišlo pismo: »Odpustite mi, častiljiva mati. Vrnila sem se v življenje, Marija.«

Življenje — iz smrti! Opatiča je vztrpetala. Postave iz preteklosti so se pojavljale zopet v njenem spominu: plesalkin obraz, rdeča roža v črnih lasih, temne nežne oči, roko, ki se je rahlo dotaknila ustnic in ji podarila poljub...

Poslovenil N. St.

delegatov glavnega komisarijata v Rusiji ne more generalizirati.

Plasiranje in emigracija beguncev sta omejena v glavnem iz dveh vzrokov: na eni strani je splošna gospodarska depresija v večini evropskih držav, na drugi pomankanje kapitala za transport beguncev v dežele, kjer bi lahko našli delo.

Za časa ustanovitve visokega komisarijata je bil g. Hanotause mnenja, da bi zadostovala vsota 200.000.000 frankov za rešitev problema ruskih beguncev. Edini kredit pa, ki ga je dala Zveza narodov visokemu komisariju, razven vsot, ki so bile potrebne za kritje razmeroma skromnih stroškov za upravo, je obstojal v polovici posebnega kredita 30.000 liver sterlingov, namenjenega za evakuacijo Carigrada. Ta vsota je zadostovala za evakuacijo 30.000 beguncev v 45 držav. Evakuacija beguncev, bivajočih v drugih državah se je efektivno s sredstvi privatnega človekoljublja. Ako bi se bila ta sredstva uporabila za neposredno pomoč, bi bila komaj zadostovala za kritje stroškov transporta za par sto beguncev. Visoki komisariat je vsled tega sklenil, da uporablja v bodoče te vsote izključno za pomoč beguncem. Ta pomoč se je podeljevala v obliki predumov za potne stroške, vračal naj bi se denar iz poznejšega zaslužka beguncev. Kooperaciji posameznih vlad in begunskih organizacij se je zahvaliti, da je ostal ta skromni fond skoro intakten ter je zadostoval za transport tisocev beguncev v države, kjer jim je bilo mogoče najti delo, ki se izplača. Radl skromnosti teh rezerv ni mogel visoki komisarij rešiti problema v celoti in docela izkoristiti delovnih prilik, ki se nudijo beguncem v Franciji in Južni Ameriki.

Reprezentanti Brazilije in Urugvaja so dali visokemu komisariju tekorekoti inčativno, da je konfiriral z reprezentanti argentinske, braziljske, kubanske in urugvajske vlade, ki so se udeležili mednarodne konference dela ter je dosegel, da se bodo predložila tem vladam priporočila, da sprejmejo delegacijo, ki naj na licu mesta študira možnost plasiranja beguncev v teh državah.

V kolaboraciji z Mednarodnim birojem dela je visoki komisarij izposloval štetje beguncev, ki bi bili voljni izseliti se v Južno Ameriko ali v druge kraje — po profesijah.

Visoki komisarij je izrekel mnenje, da bi po dosedanjih izkušnjah zadostovala vsota 100.000 liver sterlingov, — uporabljena na prej omenjen način — da bi se rešil problem beguncev skoro popolnoma, vsaj kar se tiče brezposelnosti. Primerjanje te vsote z vsotami, ki so jih izdale posamezne vlade za pobijanje sovjetskih dokazov, da je ta vsota naravnost nizka. Pričakovati je zato, da bo ruski begunski problem v kratkem popolnoma rešen.

## Politične vesti.

— Naš vojni proračun za leto 1924-25 bo zelo povišan. Dosedaj je znašal nekaj nad dve milijardi dinarjev, sedaj pa bo dosegel štiri milijarde. Ker ne vemo, v koliko je bil prejšnji proračun samo fiktiven, ne moremo izreči svoje sodbe o sedanjem povišanju. Mislimo pa, da je vojni proračun zadnji proračun, ki bi smel postati predmet demagogije.

— V Češkoslovaškem parlamentu se je pričela debata o vladnem zakonskem načrtu glede izplačila vojnih posojil. S posebnim vnetjem so nastopili proti vladnemu načrtu nemški poslanci in v parlamentu je bil naravnost nemški dan. Debata se je gibala vsekoli na parlamentarnih tleh. Nemški poslanci so izročili ministrskemu predsedniku Švehli celo vrsto izpremenjevalnih predlogov. Ministrski predsednik Švehli jim je obljubil, da bo uvaževal njihove predloge v kolikor ne nasprotujejo duhu zakona. Sedaj se bo poskušalo doseči pristaneč vladne večine na nemške izpremenjevalne predloge. Govori se, da bo vlada deloma popustila. Tako se bodo obveznice obstavljale in tudi druge malenkostne koncesije bodo storiene v prilog nemških zahtev. Zastopniki legionarjev so izjavili, da bodo glasovali proti sprejemu vladnega zakonskega načrta, ker so se vojna posojila uporabljala proti njihovemu osvobodilnemu delu. Vsem je predložil 43 izpremenjevalnih predlogov in sicer večina od nemških poslancev.

— Stavka kovinskih delavcev na Dunaju. Proglášena je stavka in delavstvo se je proglasilo celotno pokorilo. Število stavkovalnih znaša že 60.000. Verjetno je, da se bo to število še zelo pomnožilo, ker je vseh kovinskih delavcev na Dunaju 100.000, s pomožnimi delavci pa celo 200.000. Položaj se je zelo poostri, ker je vedno večja nevarnost, da se pridružio kovinskih delavcem še drugi in da izbruhne na Dunaju splošna stavka. Stavka pomeni za Dunaj veliko škodo in je zato dunajski župan že interveniral v korist delavcev.

— Pred obnovitvijo francosko - ruskih odnosov. Kakor se poroča iz Pariza pripravljajo v francoskem zunanjem ministrstvu vse potrebno za obnovitev odnosov med Francijo in Rusijo. Francoska vlada namerava skleniti z Rusijo slšno pogodbo, kakor jo je sklenila vlada Mac Donalda. Načrt za obnovo pogodbe bo predložen petoročinski komisiji parlamenta, ki bo končno odločilo o njej sklepa.

— Vstaja v Georgiji zmagovita. Proti-sovjetsko poslanstvo Georgije v Parizu javlja, da poteka revolucija v Georgiji v vsakem oziru ugodno. Po najpogostejši poročili je vse ozemlje Georgije razven mest Tiflis in Batum v rokah revolucionarjev. Enako so zasedli uporniki najvažnejše železniške točke. Železniška zveza med Tiflisom in Aleksandropolom je pretrgana. Boji se vrše v severnem Kavkazu. Sovjetske čete prihajajo v oklopnih avtomobilih. Če so zmagovite vesti tudi resnične, se bo izkazalo v kratkem.

— Novo smrtno obsodbe v Rusiji. Vojni tribunal v Petrogradu je te obsodil na smrt bivšega policijskega komandanta Jefimova in seljaka Lajdmena radi špijonaže v korist Poljske. Oba bosta ustreljena.

— Po prekem sodu bo solen atentat Steiger, ki je poskušal atentat na predsednika poljske republike.

## Drobne vesti.

Novi jugoslovenski generalni konzul v Pragi Svetožar Rašić je nastopil svoje mesto.

Nemčija je plačala drugi obrok reparacijskih plačil v znesku 20 milijonov zlatih mark.

Po Italiji so se zopet pričela nasilstva fašistov.

Pogajanja zaradi Južne železnice, ki so se vodila v Budimpešti so se vsled pretiranih zahtev Italijanov razbila.

Vest, da pride letos v Beograd predsednik Masaryk, ne odgovarja resnici.

JOHN GALSWORTHY:

## Salta pro nobis!

»Častiljiva mati, plesalka je tako žalostna! Sedi, pokriva glavo z rokama, ali pa buli v praznoto. Prigovarjala sem ji, naj skuša moliti, toda revica ne more, ker ni nima vere. Celu izpovedati se noče. Ne veruje — ni kristianka. Kaj bi storili, častiljiva mati, da bi se nekoliko razveselila? Hotela sem ji pripovedati, prosila sem jo, naj mi pripoveduje o svojem življenju. Revica ne odgovarja. Sedi in buli predse v praznoto. Ali je res ni mogoče malo tolažiti, predno mora umreti? Tako mlada in polna življenja, tako neverna in mora umreti! Biti ustrjeljena — tako mlada in lepa, to je grozno, častiljiva mati!«

Starejša mala sestra je prekrizala roki na prsih. Njene mile rjave oči so iskale odgovora na voščeno bledem obrazu opatičice, ki je stala pred njo skoraj breztelesno v svoji beli obleki. V njenem varstvu je volhunka, plesalka ciganske krvi — kakor so rekli — ki je izvalila od svojega ljubčka, francoskega pomorščaka, vojaške tajnosti in jih prodala Nemcem na Španski! Rekli so, da je preiskava doginjala njeno krivdo. Pripeljali so jo v samostan in se rekli: Obdržite jo tu do petnajsteja. Tu je na varnejšem nego v ječi. In ta ženska naj bo ustrjeljena! Grozno, toda vojna je! Zgoditi se mora za Francijo!

Opatiča je odgovorila: Skušala bom, moja hči, Pelji me v njeno celico!

Plesalka je sedela na postelji. Na njenih lilih ni bilo nobene barve, samo svetla rjavost orientalske krvi. Črni lasje so obkrožali njeno čelo. Skozi nežne ustnice so se svetilkali njeni beli zobje. Zdelo se je, kakor da bi njene prekrizane roke zadrževale vročino v prožnem telesu. Njene oči, i so se svetile kot vino z Malaze, so zle

v daljino, skozi bele stene, skozi obiskovalke, kakor oči uletega leoparda.

Častiljiva mati je spregovorila:

»Kaj moremo storiti zate, moja hči?«

Plesalka je molčala.

»Nesrečna si, moja hči. Povedali so mi, da ne moliš. To je žalostno.«

Plesalka se je nasmehnila in stresla glavo.

»Ne maram te mučiti s temi vprašanji, moja hči. Tvoja nesreča nas je prizadela. Razumemo te. Ali bi mogoče rada brala kako knjigo, bi rada pila vino? Ali je sploh mogoče kaj storiti, da pozabiš na svojo nesrečo?«

Plesalka je sklenila roki nad tihnikom. Bila je lepa, prožna — celo tedno čudno, lepo. Vodena lica opatičice so rahlo zardela.

»Ali bi rada za nas plesala, moja hči?«

Na plesalnikom obrazu se je pojavil smehljaj, ki ni več izčrpan.

»Rada. Zelo bi me veselilo, milostna gospa!«

»Dobro je. Naj ti prinesejo tvoja oblačila. Nocoj v refektoriju po večerji. Ako želiš godbe, se bo igralo na glasovir. Sestra Matilda igra zelo lepo.«

»Godba — par navadnih plesov. Milostna gospa, ali smem kaditi?«

»Gotovo, moja hči. Poslala ti bom cigarete.«

Plesalka je izegnila roko. Opatiča je čutila med svojimi, očkami, suhihmi rokami topel pritisk. Jutri naj bo ta roka mrzla in mrtva!

»Na svidenje, moja hči!«

»Plesalka bo plesala za nas.« Tako se je govorilo v samostanu. Pripravili so glasovir in note. Pri večerji se je žulo skrivnostno šepetanje. Kako nepričakovano je bilo vse to! Po večerji so napravili prostor v refektoriju. Na dolgih klopih ob stenah je sedelo šestdeset belih postav, med njimi častiljiva mati. Pričakovale so sestro Matildo, da zalga na glasovirju.

Najprej je prišla mala sestra, nato pa je skoraj priplavala prožnih korakov plesalka. Vse sestre so gledale nanjo, le častiljiva mati je ostala mirna. Bala se je, da se ne bi rodila v sestrah kakla lahkomisljenosti.

Plesalka je bila oblečena v črno svilo ter je nosila srebrne čevlje in nogavice. Njeno kipeče oprje je pokrivala srebrna tančica s črnimi cipkami. Rokli je imela gol. V njenih črnih lasih je blestela rdeča roža, v roki pa je imela slonokoščeno pahljačo. Ustnice je imela le malo pobarvane, njen obraz je bil podoben krinkli. S povečanimi očmi je stala sredi refektorija. Sestra Matilda je pričela igrati. Plesalka je vzdihnila pahljačo. Pri španski plesu se je komaj premaknila z mesta. Njene oči so se hitro sprehajale od obraza do obraza, na katerih so bila vidna različna čustva. Sestra Matilda je nehala igrati. Sestre so pričakovale... plesalka pa se je smejala. Sestra Matilda je pričela zopet igrati. Plesalka je plesala svoj metuljski ples.

Opatiča je sedela nepremično s stisnjenimi ustnicami in s sklenjenimi rokami. Podobe iz preteklosti so vstajale v njenem spominu in jo motile. Spominila se je zopet svojega ljubčena, ki je padel v nemško-francoski vojni, nakar je šla v samostan. Kako dolgo je že od tedaj! Plesalka iz poganskega sveta, z rdečo rožo v črnih lasih, z belim obrazom in svetlimi očmi ji je vzbujala hrepenenje po njeni veseli mladosti, ki jo je pokopala v samostanu.

Plesalka je plesala habanero, ki je vzbujala v spominu častiljive opatičice motne spomine na izgubljeno mladost. Častiljiva mati se je obračala na desno in na levo. Ali je ravnila pravilno? Toliko neizkušenih sester, toliko mladost! Toda kako naj bi sicer olepšala zadnje težke ure tega nesrečnega poganskega otroka? Kako blažena je v plesu! Naravnost sveta. Kakšna moč! Oči vseh sester so visele na njej,



# Dnevne vesti.

Ljubljana, 12. septembra.

— Ali je v tem zveza? Ko biva dr. Žerjav v Beogradu, sporoča »Samouprava« svojim prijateljem, da ni »Narodni Dnevnik« glasilo narodne radikalne stranke. »Samouprava« ni povedala nobene novosti, ker vedo vsi naši čitalci, da smo v resnici neodvisen list, ki brani vedno le pravico in resnico. V zadoščenju pa nam je, da je ponatisnilo »Jutro« sporočilo »Samouprave« in tako postavilo sebe na laž. Seveda se slavno mladinsko glasilo ni moglo premagati, da ne bi dostavilo kulturnega stavka, da morda »Samouprava« ne ve, da je politični šef »Narodnega dnevnika« predsednik ljubljanske radikalne organizacije. Ta denunciacija konstatira sicer ne odgovarja resnici, je pa tudi nepotrebnost, ker je bilo to in še več že davno povedano gospodom pri »Samoupravi«.

Naš članek o min. predsedniku Švehlu je celotno ponatisnil »Venkov«, glasilo čelne agrarne stranke.

— Novi belgijski konzul v Ljubljani. Zunanje ministrstvo je prejelo od belgijske vlade predlog, da postane konzularni agent za Belgijo v Ljubljani g. Milan Dular, dosedanjí honorarni belgijski konzul in ravna-telj ljubljanskega veleposla.

— Oproščeni davkov. Po sporazumu finančnega in poljedelskega ministra se oproščajo vseh davkov za eno leto oni kra-ji, ki so trpeli vsled povodnj.

— Zveza s Sušakom. Pošto minist-rivo je uvedlo na pošti na Sušaku stalno nočno službo, tako, da se bodo od sedaj naprej mogla sprejemati telefonska poročila tudi v nočnem času. Neprekinjeni telefon-ski promet s Sušakom je zlasti dobrodošel tistim, ki imajo trgovske zveze s hrvaškim Primorjem.

— Vojni invalidi, vdove in sirote iz Ma-ribora in okolice, vaša dolžnost je, da se udeležite vsi velikega invalidskega zbora-vanja, ki se vrši v nedeljo, dne 14. septem-bra t. l. popoldne ob 2., v dvorani restav-racije »Kosovo« (prej gostilna Maribor) na Grajskem trgu. Ob tej priliki bomo in upaj-mo, da zadnjic »odločno besedo« zahtevali šimprejšnji zakonitveni invalidskega zaka-za, da bo enkrat konec nekega beraškega življenja. Zatorej vsi brez razlike na shodi!

— Glasbena šola in konservatorij »Glasbene Matice« v Ljubljani. Vpisovanje v glasbeno šolo in na konservatorij »Glas-bene Matice« se vrši še danes in jutri dop. od 9. do 12. ure in pop. od 3. do 5. ure. V ponedeljek, dne 15. t. m. pop. ob 3. uri zbera naj se vsi vpisani gojenci v pevski dvorani poslojpa »Glasbene Matice«, Vegova ul. št. 7, kjer se razdelje na posamezne učitelje in v poukom. Ravnateljstvo pozivlja vse one, ki se nameravajo še vpisati, da store to kakor nato prično z razdelitvijo urnika in pred ponedelkom ter tako omogočijo v pon-delek reden pouk.

— Čudovito filmsko dete v Evropi. Po poročilih iz New Yorka se je vkrcal na parobrod »Leviathan« Jackil Coogen, znani filmski umetnik, ki je zlasti priljubljen med otroci. Coogen je šele 14 let star, vendar uživa v filmski umetnosti svetovnih sloves. V Evropi bo dal celo vrsto predstav, ka-terih čisti dobiček je namenjen osirotelim otrokom na Balkanu.

— Zveza med našim in švicarskim Rdečim križem. Švicarski Rdeči križ je po-slal našemu Rdečemu križu predlog, da stopita oba Rdeča križa v tesnejše stike v svrhu doseganja skupnih humanitarnih ciljev.

— Higijenska razstava v Zagrebu. V času zdravniškega kongresa v Zagrebu bo v Zagrebu od 21. do 26. oktobra tudi higi-jenska razstava, na kateri bodo razstavlje-ni medicinski in farmacevtski preparati, proizvajajo domače industrije te vrste.

— Dnevnične državni uradnikov. Fi-nančni minister je poslal vsem ministrom tabelo maksimalnih dnevnic za one držav-ne uradnike, ki potujejo službeno v inozem-stvo. Za vsak slučaj potovanja bo izdalo fin. ministrstvo posebno odredbo. Višina davnice je določena po položaju in činu po-sameznega uradnika. V vsakem slučaju pa dnevnic ne sme znašati več, kakor 50 švicarskih frankov na dan.

— Obrtne šole. Po statistiki trgovin-skega ministrstva je v naši državi 292 obrtnih in trgovskih šol. Vse te so tudi vajen-ke šole. V vseh teh šolah je 39.200 učen-cev. Na Srbijo odpade 112 šol s 516.000 učen-ci in 20 nižjih obrtno-strokovnih šol s 5000 učenci. Kakor je tedaj razvidno, prednjači Srbija v pogledu števila obrtnega nara-ščanja vsem ostalim pokrajinam.

— Češko delavstvo manifestira proti draginji. Delavstvo največjih praških tovar-n brez razlike strankarske pripadnosti je te dni solidarno zapustilo delo in organizi-ralo skupno manifestacijo proti draginji. Na delavskih sestankih sta govorila neki soci-alist in socijalni demokrat.

— Sovjetski prodajajo starinske drago-cenosti. V moskovskem listu »Izvestija« ob-javlja upravljalec muzeja »Hermitage« pro-fesor Trunicki, da namerava sovjetska vla-da prodati iz muzeja dragocenosti, ki so nedosegljive lepote in vrednosti. Prodalo se bo nad 4000 najzibljivejših dragocenosti. Sovjetska vlada bo v tej razprodaji obve-stila vse zbiralce starih umetnin v Evropi in hkrati zagotovilo carine prost izvoz kup-ljenih dragocenosti. Sovjetska vlada bo pre-jela za te predmete težke milijone v do-larjih.

— Velikanska tatvina v Ameriki. Neke-mu najbogatejšemu farmerju iz Nevade, po imenu Oto Meeku je bilo iz njegovega av-tomobila, ko je potoval v New York, ukra-denih vrednostnih papirjev v znesku 57.150.000 frankov. Meek je bil namreč tako nepreviden, da je pustil kovčeg z dragoce-nostmi vsebno v avtomobilu in se oddaljil. To prikljico je porabil pretežit in odnesel bo-gatašu velikansko premoženje.

— Amerikanski letalci obleteli svet. Te dni so prispeli iz Bostona v New York amerikanski letalci, ki so potovali v letalu okoli sveta. V New Yorku so bili navduš-eno sprejeti s pikanjem tovarniških siren.

— Najnovejša boljševiška reforma. Bro-jajevna direkcija v Moskvi je obogatila so-vjetski režim z neko originalno in duhovito reformo. Gospodinje, ki so nameravale pri telefon-skih centralah na smejo več slišati na ime »gospodinica« in morajo vsak tak na-ziv ignorirati. Telefonsko zvezo smejo dati le onim, ki nazovlje gospodinjo pri telefonu s »sodružica« ali pa »smešanka« in sicer za-to, da se s tem manifestira, da vlada v Ru-siji nova, boljša doba enakosti in demokra-cije.

Naročite »Narodni Dnevnik«!

— Dilaški rok za dijake trgovskih šol. — Pravico na dilaški rok v smislu čl. 49. in 52. zakona o ustroju vojske in mornari-ce imajo eni dijaki državnih trgovskih šol v Sloveniji in sicer v Ljubljani, Celju in Mariboru ter trgovske šole v Novem me-stu, ki so izvršili 4 razrede gimnazije ali realke ali tem enakovredne šole — Pri-porniki se, da to velja samo za one dijake, ki obiskujejo redno eno teh trgovskih šol, ne pa tudi za one, ki obiskujejo samo specialne kurze na teh šolah, če ravno so ti preje izvršili 4 razrede gimnazije, realke ali tem enakovredne šole. — Rekruti iz te-ritorija ljubljanskega vojnega okrožja, ki so bili v tekočem letu rekrutovani in ki so izvršili 4 razrede gimnazije, realke ali tem jedrake šole in eno teh trgovskih šol, naj predložijo potom županstva komandi ljub-ljanskega vojnega okrožja pravilno koleko-vano prošnjo za priznanje dilaškega roka. Prošnji je priložiti šolsko izpričevalo. — Oni pa, ki še niso izvršili ene teh trgovskih šol in so redni dijaki, naj pa poleg izpričevala prilože potrdilo dotične trgovske šole, da so redni dijaki in da istočasno prošjo za priznanje dilaškega roka in za odložitve de-janske vojaške službe do izvršitve te trgov-ske šole.

— Ustanovni občni zbor ljubljanskega pododpora Udruga rezervnih oficir- i ratnika. Članom Udruga iz oblasti Drav-ske divizije se sporoča: Ustanovni občni zbor ljubljanskega pododpora se vrši 15. septembra, v ponde-ljek, ob 20. uri v salonu hotela »Lloyd«. Po-men tega občnega zbora je velik, ker se vr-ši na dan slave Udruga kot spomin na slavni prodor solunskih front leta 1918. Za-to je naš občni zbor ob enem znamenje pri-znanja in zahvale tovarišem iz takratne nad vse hrabre srbske vojske, ki se je šest let vspešno borila in zmagovala za svobodo in di-njjenje naše skupne domovine. Ti tova-riši so zaslužili naše priznanje in zahval-o za vse težke žrtve, ki so jih doprinesli za svobodo in ujedinenje in zato ne bi smeli biti odsoten od občnega zbora nobe-den ljubljanski član, priporoča se pa tudi onim zunanjim članom, ki jim je to mogoče, da se udeležijo občnega zbora. — Spored občnega zbora je naslednji: 1. Poročilo predsednika pripravljene odbora o do-govorih z osrednjo upravo Udruga, ki so vodili do ustanovitve ljubljanskega podod-bora. 2. Prečitane pravil Udruga. 3. Voli-itev članov uprave, namestnikov in nad-zorstva. V Ljubljani, 12. septembra 1924. V imenu pripravljene odbora: predse-dnik Milan Plut, rez. peš. kapetan II. kl.

— Vojni invalidi in vdove. Ki bi se za-nimale za prodeltve razpisane trafike na Karlovski cesti št. 7 v Ljubljani, se opo-zarjajo, da je vložiti prošnje z navedbo pri-mernega lokala in 1000 Din jamčevine do 20. t. m. Tozadnje tiskovine se dobi pri finančnim kontrolu II. Vodnikov trg št. 5. — Odbor.

— Grozovita smrt pod vlakom. Med postajama Alpašin most in Rajlovec v Bos-ni so našli truplo brez glave, ki je ležalo ob progi. Neka gostilničarka iz Rajlovca, ki je tudi prihajala gledat truplo, je spozna-la v njem svojo služkinjo Rožo Tomić iz Ogulina. Nad brado ji je kolo lokomotive kakor britev odrezalo glavo, ki je v kosih odletela na drugo stran proge. Možgani so se iz razpršili in okropili kamenje na progi. Čeljust s tremi zobovi je ležala na nekem mestu, a ostali del glave je bil razmetan razmrcvarjen tu pa tam. Del temena, kate-rega so se držali lasje z glavnikom, je ostal cel. Vse naokoli je bilo polno strjene krvi, ki se je mešala z masnim oljem in drob-nim prahom od premoga. Nesrečno dekle je hotelo najbrže preko proge, a jo je prehitel vlak, pod katerim je našlo grozovito smrt.

— Skozi okno mu je vrzel bogatstvo. Carinski uradnik V. Popović je nekega ve-čera gledal skozi okno svojega stanovanja v neki beograjski ulici. Ko je občudoval zvezde in razmišljal bogznan kaj, je prihitel mimo Popovičevega okna neki visok moški in vrzel z ulice v Popovičovo stanovanje neki zavitek, nakar je neznanec pobegnil. Ker je bil mrak, Popović ni mogel takoj razbrati, kaj bi to pravzaprav bilo. Ko pa je prižgal luč in razvil zavitek, v katerem je našel listulno polno velikih turških ban-kocev, ni mogel verjeti lastnim očem. Po-pović se je bal, da ga morda kdo skuša in je odnesel listulno na policijo. Po večdnev-nem iskanju lastnika tega denarja se ni nihče javil in je srečni Popović postal last-nik lepega premoženja.

— Kužne bolezni v Beogradu. Pretekli teden je bilo v Beogradu 95 slučajev kuž-nih bolezni. Od teh je umrla 1, ozdravila 1 oseba, a bolnih je ostalo še 93.

— Samomoril radi gospodarske krize. Splošna gospodarska kriza na Madžarskem zahteva dnevno nove smrtno žrtve. Te dni je izvršil samomor ravnatelj neke lesne družbe, vladni nadsvetnik Milko. Isti dan se je usmrtil neki Oskar Gal, generalni vodja neke zavarovalne družbe. Skočil je iz dru-gega nadstropja svojega uradnega poslojpa in obeležal na mestu mrtev. Oba samomora sta v Budimpešti vzbudila veliko razbur-jenje.

— Železniška nesreča v Pizi. Iz Pize poročajo, da je brzovlak, ki odhaja iz Pize ob 2. uri 10 minut trčil z osebnim vlakom, ki se je blizal kolodvoru. Pri tem je bilo 16 oseb lažje in 2 osebi težje ranjene.

— Nenavaden roparski umor na Du-naju. Te dni so našli v njenem stanovanju 53 letno dunajsko pisateljico in pedagoginjo Hermo dr. Hug-Huggendorf mrtvo. Gre se za roparski umor. Policija je odkrila sto-ričica v osebi 18 letnega nečaka umorjenke, ki je ponoči zadavil svojo teto in ji opozel 2 milijona avstrijskih kron in malo žepno uro. Ta strahoviti zločin je vzbudil na Du-naju veliko ogorčenje in burne komentarije.

— Bikoborbe v Budimpešti. Koncem septembra se bodo vršile v Budimpešti bi-koborbe. V ta namen pridejo iz Španije pra-vi španski bikli in torreadorji.

Sokolstvo. Sokolsko društvo v Ljubljani (Narodni dom) sporoča svoječlanstvu, da je društveni sluga završil z pobiranjem članarine po hišah za I. polletje tek. I. in bo prihod-nji mesec pričel pobirati za II. polletje. Vsled tega opozarjamo članstvo, da po društvenih pravilih preneha biti član društva, kdor je s članarino 6 mesecev v za-ostanku. Brat, sestra, ki še nisi poravnal-a članarino za I. polletje 1924, stori svojo dolžnost in pridi takoj v društveno pisarno, kjer se uraduje od 15. t. m. dalje vsak dan od 18 do 19 ure.

Sokol Ljubljana II. se najtopleje zahva-ljuje vsem plemenitim darovalcem za zne-sk Dn 1410, ki je bil nabran v gostilni br. Franca Kavčiča na Privozu v prid stavbenemu skladu mesto cvetja na krsto blagopokojnega br. Al. Accetto. Društvo se udeležil v nedeljo, dne 14. t. m. korporativno prireditve novoustanovljenega društva v Grosupljem, vsled česar se je morala pre-staviti tombola na prihodnjo nedeljo, 21. t. m. Nekateri dobitki so razstavljeni v izložbi tv. »Elite«, Prešernova ulica, odnosno pri br. Milku Krapežu, ter vabimo, da si jih vsakdo ogleda. Potrudili se bomo, da bo tombola res lepa. Nabavite si tablice pra-vočasno!

— Krvoločna ženska obsojena na smrt. V Moskvi je bila nedavno obsojena na smrt neka Ana Permjak, ki je pomorila nad 20 žensk. Prvotno je bila Permjakova vo-diteljica neke roparske tolpe, ko pa ji ta posel ni vedno donosal dovolj dobička, je postala prorokovalka bodočnosti. Svojem klijentom je ukazala, naj položijo glavo na mizo, da bo iz las ugasnila bodočnost. Pri tej priliki je odsekala svoji žrtvi glavo s sekuro.

— Predavanje v higijenski razstavi. V soboto, dne 13. t. m. ob 16. uri predava v higijenski razstavi dr. Matija Ambrožič, predstojnik zavoda za socijalno-higijensko zaščito dece v Ljubljani »O higijeni šolske-ga deteta.« — Vstop prost.

— Zlastno krvjo so obili mlze, pri ka-terih so popivali! To se ni zgodilo samo en-krat, ampak nešteto krat, ker ljudje v pitju ne poznajo noben meje. Ko bi čitali »Pre-roda«, bi gotovo spregledali in se poboljšali. Eno število tega lista dobi vsakdo brez plač-a na ogled. Upravišeno »Preroda« Ljubljana, Poljanski nasip 10.

— Opozarjamo na današnji oglas higi-jenične pralnice Simenc.

Ljubljana. — Češki zdravnik v Ljubljani. V so-boto, dne 13. septembra popoldne ob pol 10. uri dospe v Ljubljano večje število čeških zdravnikov, ki so na potovanju po Jugo-slaviji Zdravniško društvo jim priredi pri-jaateljski večer v restavraciji »Zvezda«. To-variši z dežele, ki se žele udeležiti večera, naj javijo to takoj dr. Tičarju.

Razstava dilaških rib. Na drž. realki v Ljubljani bo v soboto, dne 13. sept. do-poldne in popoldne ter v nedeljo, dne 14. septembra popoldne razstavljena v risal-niki zbirka rib, akvarioev, pastelov in ol-jnatih študij, ki so jih izvršili zavodni dijaki v minulem šolskem letu. Vstop prost. — Ravnateljstvo.

— Nepreviden motoklist. Ivan Za-bukovec, trgovski potnik je dne 6. t. m. pred konjušnico z motornim kolesom tako neprevidno vozil, da je podrl delavko Aloj-zijo Gostič na tla ter jo na tih ležečo vlek-še približno dva metra daleč za seboj. Gostičeva je doblila več lahkih poškodb, ki pa niso nevarne.

— Surovo trpinčenje živali. Izvošček Matija Lubi je velika surovina, kakor kaže sledenči dogodki. Dne 9. t. m. je peljal v vi-njenem stanju po Rožni ulici mladega psič-ka na verižici. Opetovano ga je z verižico dvignil ter ga vrtil po zraku okrog sebe. Ko trpinčena žival ni mogla več hoditi jo je jel suvati z nogo v život. Navzoče občini-stvo se je zgražalo nad njegovim početjem. Poskrbljeno je, da dobi pri policiji za svojo surovost primerno plačilo.

— Udruga vojnih invalidov podru-žnica v Ljubljani javlja svojemu članstvu, da so uradne ure v ponedeljek, sredo in petek dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 15. do 17. ure, v torek, četrtek in soboto pa od 9. do 14. ure — Odbor.

— Kavarna »Jadrana« vsak večer dam-ski koncert. Za obisk se priporoča Zlma, kavarnar.

Maribor.

Policijska kronika. Policija je prejela danes 5 prijav in aretirala 3 osebe in sicer: 1 radi tatvine, 1 radi potepušstva in 1 radi nedovoljenega krošnjarenja.

Gluhonemi berač. Včeraj je bil aretiran neki gluhonemi moški, ker je beračil po me-stu. Mož je brez listin in ni bilo mogoče ugotoviti njegove istovetnosti in pristoj-nosti.

Vlom v Sevnici. V noči od 8. na 9. t. m. je neznan tat vplnil v spalnico čevljarja Franca Kneza v Sevnici in odnesel 95 kož boks usnja in več drugih predmetov v skup-ni vrednosti 22.752 Din.

— Krvoločna ženska obsojena na smrt. V Moskvi je bila nedavno obsojena na smrt neka Ana Permjak, ki je pomorila nad 20 žensk. Prvotno je bila Permjakova vo-diteljica neke roparske tolpe, ko pa ji ta posel ni vedno donosal dovolj dobička, je postala prorokovalka bodočnosti. Svojem klijentom je ukazala, naj položijo glavo na mizo, da bo iz las ugasnila bodočnost. Pri tej priliki je odsekala svoji žrtvi glavo s sekuro.

— Predavanje v higijenski razstavi. V soboto, dne 13. t. m. ob 16. uri predava v higijenski razstavi dr. Matija Ambrožič, predstojnik zavoda za socijalno-higijensko zaščito dece v Ljubljani »O higijeni šolske-ga deteta.« — Vstop prost.

— Zlastno krvjo so obili mlze, pri ka-terih so popivali! To se ni zgodilo samo en-krat, ampak nešteto krat, ker ljudje v pitju ne poznajo noben meje. Ko bi čitali »Pre-roda«, bi gotovo spregledali in se poboljšali. Eno število tega lista dobi vsakdo brez plač-a na ogled. Upravišeno »Preroda« Ljubljana, Poljanski nasip 10.

— Opozarjamo na današnji oglas higi-jenične pralnice Simenc.

Ljubljana.

— Češki zdravnik v Ljubljani. V so-boto, dne 13. septembra popoldne ob pol 10. uri dospe v Ljubljano večje število čeških zdravnikov, ki so na potovanju po Jugo-slaviji Zdravniško društvo jim priredi pri-jaateljski večer v restavraciji »Zvezda«. To-variši z dežele, ki se žele udeležiti večera, naj javijo to takoj dr. Tičarju.

Razstava dilaških rib. Na drž. realki v Ljubljani bo v soboto, dne 13. sept. do-poldne in popoldne ter v nedeljo, dne 14. septembra popoldne razstavljena v risal-niki zbirka rib, akvarioev, pastelov in ol-jnatih študij, ki so jih izvršili zavodni dijaki v minulem šolskem letu. Vstop prost. — Ravnateljstvo.

— Nepreviden motoklist. Ivan Za-bukovec, trgovski potnik je dne 6. t. m. pred konjušnico z motornim kolesom tako neprevidno vozil, da je podrl delavko Aloj-zijo Gostič na tla ter jo na tih ležečo vlek-še približno dva metra daleč za seboj. Gostičeva je doblila več lahkih poškodb, ki pa niso nevarne.

— Surovo trpinčenje živali. Izvošček Matija Lubi je velika surovina, kakor kaže sledenči dogodki. Dne 9. t. m. je peljal v vi-njenem stanju po Rožni ulici mladega psič-ka na verižici. Opetovano ga je z verižico dvignil ter ga vrtil po zraku okrog sebe. Ko trpinčena žival ni mogla več hoditi jo je jel suvati z nogo v život. Navzoče občini-stvo se je zgražalo nad njegovim početjem. Poskrbljeno je, da dobi pri policiji za svojo surovost primerno plačilo.

— Udruga vojnih invalidov podru-žnica v Ljubljani javlja svojemu članstvu, da so uradne ure v ponedeljek, sredo in petek dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 15. do 17. ure, v torek, četrtek in soboto pa od 9. do 14. ure — Odbor.

— Kavarna »Jadrana« vsak večer dam-ski koncert. Za obisk se priporoča Zlma, kavarnar.

Maribor.

Policijska kronika. Policija je prejela danes 5 prijav in aretirala 3 osebe in sicer: 1 radi tatvine, 1 radi potepušstva in 1 radi nedovoljenega krošnjarenja.

Gluhonemi berač. Včeraj je bil aretiran neki gluhonemi moški, ker je beračil po me-stu. Mož je brez listin in ni bilo mogoče ugotoviti njegove istovetnosti in pristoj-nosti.

Vlom v Sevnici. V noči od 8. na 9. t. m. je neznan tat vplnil v spalnico čevljarja Franca Kneza v Sevnici in odnesel 95 kož boks usnja in več drugih predmetov v skup-ni vrednosti 22.752 Din.

Začetek šolskega leta.

Na obrtnih nadaljevalnih šolah v Ljub-ljani se prične šolsko leto 1924/25 v sredo, dne 1. oktobra 1924. Vpisovanje se vrši v nedeljo, dne 28. septembra 1924 od 9. do 11. dopoldne in sicer: 1. Za strokovno nadalje-valnico za mehansko-tehnične obrti v vodstveni pisarni I. mestne deške osnovne šole v Komenskoga ulici. 2. Za strokovno na-daljevalnico za stavbne obrti v vodstveni pisarni II. mestne deške osnovne šole na Zoisovi cesti. 3. Za moški oddelke strok. nadaljevalnice za umetne in oblačilne obrti v vodstveni pisarni IV. mestne osnovne de-ske šole na Prulah. 4. Za ženski oddelke strok. nadaljevalnice za umetne in oblačilne obrti v učilnici (priliježje levo) I. mestne de-klške meščanske šole na Sv. Jakoba trgu. 5. Za splošno obrtno nadaljevalnico v vod-stveni pisarni III. mestne deške osnovne šole na Erjavčevi cesti. Vajenci in vajenke se morajo pri vpisu izkazati z odpuštnico osnovne šole. Pouk traja do konca marca 1925 in se vrši ob delavnikih od 2. do 6. ure ter ob nedeljah dopoldne. Dneve pouka določi vodstvo in jih naznani pri vpisova-nju. Obisk obrtnih strokovnih nadaljevalnic je za vse vajence in vajenke po obrtnem redu (3. odstavek § 99 b) obvezen.

Sokolstvo.

Sokolsko društvo v Ljubljani (Narodni dom) sporoča svoječlanstvu, da je društveni sluga završil z pobiranjem članarine po hišah za I. polletje tek. I. in bo prihod-nji mesec pričel pobirati za II. polletje. Vsled tega opozarjamo članstvo, da po društvenih pravilih preneha biti član društva, kdor je s članarino 6 mesecev v za-ostanku. Brat, sestra, ki še nisi poravnal-a članarino za I. polletje 1924, stori svojo dolžnost in pridi takoj v društveno pisarno, kjer se uraduje od 15. t. m. dalje vsak dan od 18 do 19 ure.

Sokol Ljubljana II. se najtopleje zahva-ljuje vsem plemenitim darovalcem za zne-sk Dn 1410, ki je bil nabran v gostilni br. Franca Kavčiča na Privozu v prid stavbenemu skladu mesto cvetja na krsto blagopokojnega br. Al. Accetto. Društvo se udeležil v nedeljo, dne 14. t. m. korporativno prireditve novoustanovljenega društva v Grosupljem, vsled česar se je morala pre-staviti tombola na prihodnjo nedeljo, 21. t. m. Nekateri dobitki so razstavljeni v izložbi tv. »Elite«, Prešernova ulica, odnosno pri br. Milku Krapežu, ter vabimo, da si jih vsakdo ogleda. Potrudili se bomo, da bo tombola res lepa. Nabavite si tablice pra-vočasno!

— Krvoločna ženska obsojena na smrt. V Moskvi je bila nedavno obsojena na smrt neka Ana Permjak, ki je pomorila nad 20 žensk. Prvotno je bila Permjakova vo-diteljica neke roparske tolpe, ko pa ji ta posel ni vedno donosal dovolj dobička, je postala prorokovalka bodočnosti. Svojem klijentom je ukazala, naj položijo glavo na mizo, da bo iz las ugasnila bodočnost. Pri tej priliki je odsekala svoji žrtvi glavo s sekuro.

— Predavanje v higijenski razstavi. V soboto, dne 13. t. m. ob 16. uri predava v higijenski razstavi dr. Matija Ambrožič, predstojnik zavoda za socijalno-higijensko zaščito dece v Ljubljani »O higijeni šolske-ga deteta.« — Vstop prost.

— Zlastno krvjo so obili mlze, pri ka-terih so popivali! To se ni zgodilo samo en-krat, ampak nešteto krat, ker ljudje v pitju ne poznajo noben meje. Ko bi čitali »Pre-roda«, bi gotovo spregledali in se poboljšali. Eno število tega lista dobi vsakdo brez plač-a na ogled. Upravišeno »Preroda« Ljubljana, Poljanski nasip 10.

— Opozarjamo na današnji oglas higi-jenične pralnice Simenc.

Ljubljana.

— Češki zdravnik v Ljubljani. V so-boto, dne 13. septembra popoldne ob pol 10. uri dospe v Ljubljano večje število čeških zdravnikov, ki so na potovanju po Jugo-slaviji Zdravniško društvo jim priredi pri-jaateljski večer v restavraciji »Zvezda«. To-variši z dežele, ki se žele udeležiti večera, naj javijo to takoj dr. Tičarju.

Razstava dilaških rib. Na drž. realki v Ljubljani bo v soboto, dne 13. sept. do-poldne in popoldne ter v nedeljo, dne 14. septembra popoldne razstavljena v risal-niki zbirka rib, akvarioev, pastelov in ol-jnatih študij, ki so jih izvršili zavodni dijaki v minulem šolskem letu. Vstop prost. — Ravnateljstvo.

— Nepreviden motoklist. Ivan Za-bukovec, trgovski potnik je dne 6. t. m. pred konjušnico z motornim kolesom tako neprevidno vozil, da je podrl delavko Aloj-zijo Gostič na tla ter jo na tih ležečo vlek-še približno dva metra daleč za seboj. Gostičeva je doblila več lahkih poškodb, ki pa niso nevarne.

— Surovo trpinčenje živali. Izvošček Matija Lubi je velika surovina, kakor kaže sledenči dogodki. Dne 9. t. m. je peljal v vi-njenem stanju po Rožni ulici mladega psič-ka na verižici. Opetovano ga je z verižico dvignil ter ga vrtil po zraku okrog sebe. Ko trpinčena žival ni mogla več hoditi jo je jel suvati z nogo v život. Navzoče občini-stvo se je zgražalo nad njegovim početjem. Poskrbljeno je, da dobi pri policiji za svojo surovost primerno plačilo.

— Krvoločna ženska obsojena na smrt. V Moskvi je bila nedavno obsojena na smrt neka Ana Permjak, ki je pomorila nad 20 žensk. Prvotno je bila Permjakova vo-diteljica neke roparske tolpe, ko pa ji ta posel ni vedno donosal dovolj dobička, je postala prorokovalka bodočnosti. Svojem klijentom je ukazala, naj položijo glavo na mizo, da bo iz las ugasnila bodočnost. Pri tej priliki je odsekala svoji žrtvi glavo s sekuro.

— Predavanje v higijenski razstavi. V soboto, dne 13. t. m. ob 16. uri predava v higijenski razstavi dr. Matija Ambrožič, predstojnik zavoda za socijalno-higijensko zaščito dece v Ljubljani »O higijeni šolske-ga deteta.« — Vstop prost.

— Zlastno krvjo so obili mlze, pri ka-terih so popivali! To se ni zgodilo samo en-krat, ampak nešteto krat, ker ljudje v pitju ne poznajo noben meje. Ko bi čitali »Pre-roda«, bi gotovo spregledali in se poboljšali. Eno število tega lista dobi vsakdo brez plač-a na ogled. Upravišeno »Preroda« Ljubljana, Poljanski nasip 10.

— Opozarjamo na današnji oglas higi-jenične pralnice Simenc.

Ljubljana.

— Češki zdravnik v Ljubljani. V so-boto, dne 13. septembra popoldne ob pol 10. uri dospe v Ljubljano večje število čeških zdravnikov, ki so na potovanju po Jugo-slaviji Zdravniško društvo jim priredi pri-jaateljski večer v restavraciji »Zvezda«. To-variši z dežele, ki se žele udeležiti večera, naj javijo to takoj dr. Tičarju.

Razstava dilaških rib.



